

Botswana 2012

17.3.2012

Sice jsme tuto fotografickou cestu začali už 16.3. na ruzyňském letišti v Praze, ale do dnešního dne se nestalo nic podstatného. Určitě ne nic takového, co by stálo za uložení do mé cestopisné historie. Cesta do Johannesburgu byla dlouhá (let z Istanbulu trval cca 10 hodin), ale kupodivu Airbus A380 byl pohodlný a Kynedril se skotskou zabral na plných 7 hodin. Je to paráda. Sedím s azerbajdžánským ragbistou na třech sedadlech. Pohodlíčko, výborná „pasta“ s brokolicí a „ruk cuk“ jsme nad Nairobi. To to letí☺

Ubytování v luxusní lodžii prominentní části Johannesburgu netrvalo dlouho. Nějaká ta rychlá hygiena ve vlažné vodě a už vyrážíme za bílými lvy do lion parku. Bohužel už je z toho jen atrakce pro výlety johannesburgských rodin s dětmi. Navíc v sobotu se poměr zvířat a lidí v tomto parku mnohonásobně překlonil na pány tvorstva. Tudiž můžeme jen konstatovat, že to bylo lepší, než jen sedět na pokoji, nebo riskovat procházku někde v centru města. Večeře byla výborná. Problémy s placením patří stále k rituálu místních pracovníků restauračních zařízení, ale nějak to dopadlo. Bohužel někteří z nás netuší, co se jim objeví v rodné zemi na výpisech z účtů.

18.3.2012

Ráno vstáváme velice brzy. Čas dohodnuté snídaně se tradičně posunul o čtvrt hodiny, ale na zdejší poměry je to neuvěřitelně přesné. Jelikož se mi už po cestě do Johannesburgu rozpadl zámek na kufru, v rychlosti jsem koupil na letišti nový a pak už jen následovala tradiční „frontová“ anabáze s odbavením. Johannesburgské letiště patří k těm nejmodernějším na africkém kontinentu, takže jsme si ještě dovolili sednout na dobré double expesso. PS. S placením to dopadlo jako vždy – sotva jsme stihli gate. Po odbavení a s radostí, že je vše špatné za námi, staví autobus u stroje Foker BAe 146 botswanské letecké společnosti BA. Čtyři motory na křídlech nás drží v přesvědčení, že to alespoň na dva musí doletět. A taky doletělo. (právě po mně v posteli leze kudlanka nábožná).

Z JAR do Botswany jsou potřebná víza a tak nám odbavení dává jeden „místní IQ tykve“ pořádně sežrat. 2x se vracíme na konec fronty a vyslycháme různá ponaučení o tom, že on je tam od toho, aby to všechno řídil. Respektujeme to a asi po dvou hodinách většina z nás nastupuje do tří Cesen a připravují se na start. Zbýváme tři. Já, Vašek a ještě jeden účastník zájezdu. Konečně nám kdosi z dále volá, že je připraveno letadlo i pro nás. Vašek jakožto „šéf“ vůbec neměl garantované to nejlepší cestování. Hromada šrotu se přesto odpoutala z ranveje a s cenným obsahem se vydala směr poušť Kalahari. Prvních 20 minut jsme byli v pohodě, jsme přeci otřelí cestovatelé. Druhých 20 minut jsme již mlčeli a jakoby jsme sledovali život dole pod námi na zemi (žádný tam nebyl). Posledních 20 minut letu jsme nenápadně popotahovali pytlíky z přihrádky na předních sedadlech. Naštěstí po hodině utrpení přišlo vysvobození a přistáli jsme na letišti nedaleko campu Taupan. Zde už na nás čekalo 13 bledých přeživších z předchozích letadel. Tyto cesty nás čekají ještě tři☺. Ubytování v kempu, který patří společnosti Kwando safaris (www.kwando.co.za) je nádherné a začalo samozřejmě slavnostním přivítáním kompletním personálem a přípitkem něčím dobrým a ledovým. Je to tu na úrovni 5* s all inclusive. Kemp se skládá z jedné velké budovy a asi deseti malých. Vše je ve stylu bílých zděných a zakulacených staveb se střechou z 15 cm rákosu. Terasa s lehátky, venkovní i vnitřní

sprcha, dvě stylová umyvadla, dvě postele s nebesy, dvě křesla. Jen zásuvky zde nejsou. O svícení zajišťují světla napájená ze solárních baterií. Ale vše opět stylové. Cesta do těchto „domků“ je večer lemována zapálenými loučemi, ale stejně nás z důvodu bezpečnosti vždy doprovází jeden místní. Mobilní síť zde není vůbec žádná, takže další spojení bude až z nového pobytového místa, nebo při přeletu přes Maun.

19.3.2012

V 5 hodin ráno nás budí místní doprovod a v 5.15 nás všechny doprovází do hlavní budovy kempu na snídani. Je to jen kafičko a nějaká mufinka. Poté vyrazíme čtyřmi terénními auty do pouště. Chceme stihnout východ slunce. Je docela chladno a zaplat' pámbůh za výbornou zelenou bundu. Navíc na otevřeném autě to ráno docela profukuje. Zato odpoledne je to vedro skoro neúnosné. Právě proto se vracíme v 11 hodin, ve 12 je oběd a pak až do 15 hodiny klid na lůžku☺ Samozřejmě ne celou dobu, ale hodinku po obědku si dá každý.

Se zvířaty je to trochu slabší, ale jsme v poušti, kde nejsou ani žádná napajedla. Naše safari je tedy o velkém ježdění a hledání. Já jezdím s Honzou, s Vráťou z Mostu a s veterinářem z brněnské university. Veterináře tu máme dva - tohoto spolucestujícího a Vráťou z Ústí ☺. O Agýskovi mi oba potvrdili, že to srůstání musí být dědičné a že se s tím nedá nic dělat. Naše auto je více zaměřeno na ptactvo, ale stejně každý zastaví u čehokoliv živého. Zdejší fotografování totiž není o akčních snímcích, ale spíš o portrétování vyhledaných tvorů. Keňa nasadila vysokou laťku a je jednoznačně bezkonkurenční. Jsou zde převážně různé druhy antilop. Viděli jsme lvy, žirafy, pakoně a velice fotogenické šakaly. Využíváme hlavně ranního a večerního světla, takže si myslím, že i přes malý sortiment zvířat zde nafotíme i nějaké emotivní snímky. Večerní safari bývá zakončeno západem slunce v poušti a samozřejmě k tomu nechybí ani osvěžující drink. I když celý den sedíme, jsme večer utahaní jako koně. Kolem 9 hodiny se všichni odeběráme na bungalovy dočistit techniku a ulehnout.

20.3.2012

Dnešní safari bylo fotograficky velmi slabé. Sami „stopaři“, kteří jezdí s námi v autě z toho byli dost rozpačití. Buď to zdárně hráli, nebo byl skutečně nepříznivý den. Vyfotili jsme nějaké opeřence, veverky a klasicky antilopy. Jinak nic. Prostě se nedařilo. Když už jsme něco zajímavého objevili, tak nám to uteklo a fotili jsme už jen běžící zadky. Protože to byl dnes náš poslední den v Taupanu, připravili nám večerní program ve stylu afrického folkloru. Osazenstvo kempu zpívalo a tančilo, byla slavnostní večeře (čiken s ptejtou a čoklid kejk). Tak jsme tam na závěr stříhli sborově „totahelpa“ a Botswana byla naše☺. Teď je 22.30, Honza už spí. Já mám na pokoji plechovku Coca Coly a píšu. Ráno opět vstáváme v 5.00, jedeme na 3 hodiny do pouště a v 10,30 odlétáme do Lagoonkempu u řeky Kwando.

21.3.2012

Tříhodinové ranní safari patřilo k těm podprůměrným co se týče nalezených zvířat. Co se dá dělat. Už se stejně těšíme do Kwanda, kde bude zeleno a o zvířata nebude nouze. Optimismus je velice důležitý, zvláště když se marně snažíme něco nalézt ve čtyřiceti stupňových vedrech. O tom jsme se ostatně přesvědčili hned odpoledne.

Letadla na letišti v Taupenu tentokrát přilétla dvě, jedno čtyřmístné a jedno dvanáctimístné. Když už jsme byli odhodláni, že si opět prožijeme „očistec“ v malém letadle, pilot nám sdělil, že chce jen „lehké“ ženy. A tak jsme ve velkém. Je to fajn zvláště proto, že toto letadlo letí větší rychlostí a tak utrpení trvá pouze poloviční dobu. Do Maun letíme 35 minut ve výšce 2300 mnm a do Kwanda 45 minut ve výšce 2900 mnm. Uteklo to rychle a všichni jsme se ve zdraví setkali na letišti necelých 10 minut od Lagoonkempu. Auta na kterých jezdíme jsou udělána na zakázku pro místní terén a já mám takový pocit, že jsou vyrobena i s cílem turisty co nejvíce zmrzačit. Létaající fotografové, držící se pevně svých 500mm objektivů jsou většinu času půl metru nad sedadly zeleného stroje. Naopak stopař, který sedí na sedačce upevněné na předním blatníku se tváří jakoby jel po opravené D1. Zato ubytování je tu naprostý luxus. 5* je málo. Všechno ve stylu koloniálních dob, včetně koupelny se samostatně stojící vanou, dvěma umyvadly a vnitřní i venkovní sprchou. Kožená sedačka samozřejmě nechybí. Všechno je tu all inclusive, včetně „džeka danielse“. Ale to jsem asi neměl psát. Buďte však klidní, určitě jsme sem jeli hlavně za fotografickými úlovkami. Na dívání se na dno lahve jsou tu jiní kabrňáci☺. Bungalovy v kterých bydlíme jsou na kůlech s terasou nad řekou Kwando. Kvete tu spousta leknínů, pod terasou se koupou hroši, kempem se prochází dva statní sloni, dnes se nám kolem proběhla značným tempem kobra. Je tu docela živo. Od řeky se nyní ozývá chorál tisíců malých žabek, který připomíná bambusové tyčky, které máme na zahradě na stromě. Ale asi by jich muselo být tak sto a foukat silný vítr.

22.3.2012

V 5.15 nás budí nějaký „gudmorning“ a vyrážíme už s plnou polní na snídani. Čelovka nás dovádí k tradičním mufinkám s černou kávou. Zelené obludy už čekají na to, aby potrápily naše obratle. Kupodivu záda bolí méně, než v kanceláři u počítače. Dnešní den míváme vojenskou stanici s vysílačem, foťáky máme radši zabalené v baťohách, abychom nemuseli do rodné vlasti řešit náhradní trasu. Je 34 st. po ránu a máme se jistě na co těšit. Čtyřicítka ve stínu jsou zde u řeky Kwando naprosto běžné, ale člověk to za jízdy a v zápalu fotografování ani nevnímá.

Dnešní den je fotograficky jeden z mimořádných, i když to tak třeba nebude v popisu vypadat. Ráno jsme totiž narazili na smečku 20ti psů hyenovitých, kteří patří k chloubě celé oblasti Kwanda. Před námi se tu vystřídalo několik výprav, kteří sem přijeli jen za tímto účelem a několik týdnů se je vůbec nepodařilo najít. Proto jsme i celý program dne přizpůsobili sledování této smečky. Jezdili jsme „šíleným“ terénem, sledovali jsme, jak smečka ulovila svou kořist – mladou impalu. Ta ve dvaceti hladových krcích zmizela během dvou minut. O psech hyenovitých píšu samostatný článek, který bude zveřejněn později. Asi to tentokrát nebude o úchvatných záběrech, ale o úchvatných zážitcích určitě. Zmordování a pomlácení končíme dnešní safari za úplné tmy.

Večeře je vždy takový malý rituál. Houkající siréna, kterou svými ústy vyluzuje „vedoucí stravování“ zajistí zvýšení naší pozornosti. Následuje představení kulinářů, kteří večeři připravili a následně popis celého menu. Většinou je to každý den podobné jídlo, ale dají se z toho tvořit zajímavé kombinace. Nemůžu opomenout, že tu mají vynikající sýry. Plísňové, goudy a typy hermelínů, prezidentů, či co to je za kolečka a trojúhelníky s bílou plísní. Asi to teplo zde tomu dává tu správnou měkkost a „zralost“.

23.3.2012

Musím s těmi „mufinkami“ přestat, jinak přijedu domů jako koule. Od zítra jen „blek-tý“, maximálně hrušku s sebou na korbu zelené potvory. Stejně to vždy přivezu zpátky, protože v letu se špatně jí☺.

Opět fotíme žirafy, zebry a různé ptactvo. Zdá se mi, že místní zvířectvo je zde hodně plaché a máme obrovské problémy s k nim dostat alespoň na dohled našich 500 mm objektivů. Kdo má kratší sklo, sází spíš na štěstí a riskuje dojezd na menší vzdálenost, což je z 90% neúspěšné. Na safari nám s sebou vozí chladicí boxy s pitím, taky kávu a čaj a rozličné druhy pečiva. Dnes jsem si dal pár kousků jader z vlašských ořechů a kupodivu ta zapomenutá skořápka nebyla skořápka, ale pěťka vpravo nahoře. Naštěstí to nebolí, ale návštěva ordinace mé stomatoložky mě po návratu domů nemine.

Odpolední safari dopadlo úplně stejně jako předešlé, nevyfotili jsme vůbec nic. Abych byl přesný, vůbec nic mimořádného. Nálada v mužstvu je povadlá. Shodujeme se v tom, že bychom brali poloviční luxus, ale dvojnásobné fotografické možnosti. Hlavně nepropadat panice. Večerní bar má přece zavírací hodinu až když dojde líh v loučích☺.

24.3.2012

Ranní optimismus se během dvou hodin naprostého tápání a hledání čehokoliv živého, posouvá k bodu mrazu. Ti co do této „expedice“ investovali letité úspory a nevidí vůbec nic jiného, než slušně naložené talíře při obědě a večeři, začínají být hodně nervózní. My, co jsme doufali, že v této zelené oblasti Botswany najdeme „zvířecí ráj“, začínáme litovat, že jsme na řece Kwando a nikoliv dle původního plánu na deltě řeky Okavango. Ale kdo ví, jaké by to tam bylo v tuto dobu.

25.3.2012

Dopoledne probíhá jako většina ostatních. Jezdíme a jezdíme a kromě nějaké té „drůbeže“ nemáme na kartách žádnou akci. Ještě, že odpoledne jede naše posádka (Já, Honza, Ondra a Vráťa) lodí po řece Kwando a máme naději vidět něco jiného. Včera byla na lodi jiná parta. Vrátili se sice spokojeni s klidným odpolednem, ale bez jakýchkoliv fotek. Tak snad dopadneme lépe.

Hroši dneska řvou ze všech stran, sloni troubí. Vypadá to, že bude aktivnější den. Loď je veliká, taková dvoupatrová pramice s kapitánským můstkem. Jsme překvapeni, že ponor je pouhých 10 cm, ale když brousíme záda prvním hrochům, chápeme proč. Vráťa na horní palubě oznamuje, že vidí slona, jak se blíží k řece. Okamžitě připravujeme dlouhá i krátká skla a vyrážíme vstříc slonovi. Ten si vůbec nedělá násilí z toho, že řeka je hraniční mezi Botswanou a Namibií a vydává se hledat štěstí za hranicemi. Sami nevíme, jestli máme věnovat větší pozornost slonovi, či ozbrojené hlídce na člunu, která z nás nespouští oči. Asi o hodinu později si to přes hranice vydalo početné stádo slonů, včetně slůňat. Nevěřili jsme svým očím, jací zdatní plavci to jsou. Sloni jsou dost plachá zvířata, ale když mají mladé, nejednou jsme se setkali s výstražnými útoky na naše vozidla. Ve vodě jsou ale přeci jen nemotornější a tak jsme vyčkali vhodného okamžiku, až budou v půlce řeky a dopluli jsme k nim na „krátkou ohniskovou vzdálenost“. Následoval úprk kamsi do vnitrozemí Namibie, ale stříkající voda pod nohama slonů, a jejich troubení na vetřeleckou loď asi bude patřit k nejsilnějším zážitkům z Botswany. Večerní světlo bylo úchvatné a tak se ještě do úplné tmy kocháme zvuky Afriky. Se sklenkou Ginu s tonikem se vracíme proti proudu do našeho kempu. Dnešní odpoledne stálo za to.

26.3.2012

Dnešní den je dnem slonů, žiraf a nádherných přírodních scenérií. Sloni jsou nějací aktivní. Všechna naše vozidla se nezávisle na sobě potýkají s výstražnými výpady statných ochránců slůňat. Není to nic příjemného, když sedíte na otevřeném vozidle pár metrů od několikátunových kolosů. Vztyčené choboty, obrovské kly, zviřený prach od dupání těžkých nohou. K tomu výstražné troubení dodává

náležitý respekt. Vždy je dobré mít volnou únikovou cestu a nohu na plynu. Radši mizíme z buše do volného prostoru, kde je přeci jen naše vozidlo rychlejší a obratnější. Žirafy si ze slonů takové problémy jako my nedělají. Je jich tu celé stádo. Od metrových mláďat až po ty, co si pochutnávají na akáciích pěkně shora. Dokud auto jede, jen tak zvědavě pokukují. Když však zastaví, okamžitě žirafy zpozorní. Většinou následuje přesun o nějaké metry dál. Přední dlouhé nohy rozpořují dlouhý krk a obrovské zvíře se legračním způsobem „odhoupe“ na dostatečnou vzdálenost. Pak opět se vztyčenou hlavou zvědavě pozoruje, co se bude dít. Je těžké najít kompozičně zajímavou scénu se žirafou.

Východy i západy slunce jsou v rovníkové Africe náramnou podívanou. Obrovská rudá koule se neuvěřitelně rychle vyhoupne nad obzor a celá krajina svítí sytě oranžovou barvou. Ta postupně přechází do oslnivě žluté. Vzduch se od začínajícího žaru začíná vlnit, zvířata ožívají. To je to nejlepší světlo pro fotografy. Naopak večer celý obzor svítí sytou červenou barvou. Scházíme se na domluveném místě a kocháme se touto podívanou. Je to náš poslední večer a tak se se sklenkou drinku loučíme s večerním Kwandem. Během krátké chvíle se rozhostí tma a tak se vydáváme za světel reflektorů na půlhodinovou noční jízdu do našeho kempu. Čeká nás ještě hostitelský folklór.

27.3.2012

Půl tuny našich zavazadel je již naloženo na jednom z přistavených vozidel. Dopolední svačinka, poslední nákup knížek a náramků v místním pidikrámečku. Trochu nervózně čekáme, jakými stroji nás místní letecká společnost dnes překvapí. V Kempu se sporadicky objevují noví návštěvníci, ani nevíme, jak se sem dostali. Nám to přiletí až v 11 a tak zůstáváme v kempu ve stínu. Na rozpálené letištní ploše se nechceme smažit moc dlouho. Jsme už oblečení na klima Evropy a musíme v tom vydržet 24 hodin. Tady nám to stejně uletět nemůže. Nashle žhavá Botswana.